

Yönetim

Yönetimin özünde temel unsur olarak insanı etkilemek yatar; yani herhangi bir yerde bulunan kişileri etkilemek için başvurulan yaklaşımlar, o yerin yönetiminin özünü oluşturur.

Bireyi etkilemek için izlenen yaklaşımlar insan doğasına ilişkin varsayımlara dayanmaktadır.

Birey, bazı düşünürler tarafından kötü, yırtıcı, yarışmacı, saldırgan, yıkıcı olarak nitelenmektedir.

- Machiavelli'ye göre insan; isyankar, nankör, ikiyüzlü, açgözlü, risk almayan ve işbirliğine yatkın olmayan bir kişiliğe sahiptir.
- Hobbes da insanı; üne, maddiyata ve güce dilediği gibi sahip olmak isteyen ve bu yüzden etrafındakilerden sürekli çekinen ve korkan bir varlık olarak görmektedir.

Diğer taraftan birey, bazı düşünürler tarafından, özde iyi, işbirliğine yatkın, dayanımacı, yardımsever, fedakar, olarak nitelendirilmektedir. Bu düşünürler, bireyin en azından doğuştan kötü olmadığını, sonradan karşı karşıya kalacağı etkileşim ortamıyla iyi nitelikleri kazanabileceğini ileri sürmektedirler.

- Cicero, insan doğasının iyiliğe yatkın, vahşeti sevmeyen, bir araya gelmeye ve demokratik bir toplum oluşturmaya meyilli olduğunu ileri sürmüştür.
- J. Lock'e göre ise insan zihinsel olarak ve kişilik açısından doğuştan boş bir levha gibidir; akıl ve kişilik daha sonra kurulan etkileşim ile biçimlenmektedir.
- Harry Sullivan, Erich Fromm ve Karen Horney gibi psikologlar da bireyin davranışları hakkında geliştirdikleri kuramlarını kişiliğin gelişmesi birincil olarak dış toplumsal etkenler tarafından etkilenir varsayımı üzerine kurmuşlardır.
 - Fromm'a göre insanın iyi veya kötü eğilimleri sabit insan doğasının değil, toplumsal sürecin bir sonucudur.
 - Sullivan'a göre bireyin güçlerini ve amacını gerçekleştirme derecesi, diğer insanlarla olan deneyimlerine bağlıdır.
 - Horney'e göre de insan ne aziz ne de şeytan olarak doğar. İnsan, davranışında, doğumundan itibaren kendisi için önemli olan insanlarla geliştirdiği ilişkilerin doğasını yansıtır.
- Maslow'un geliştirdiği *İhtiyaçlar Hiyerarşisi* kuramı insanın ihtiyaçları doyurulduğu zaman üretken ve dengeli olabileceğini ileri sürerken, bağlı kalınan temel kabul insanın olumlu bir varlık olduğudur.

İnsanı özde olumsuz özelliklerle niteleyen görüşler, insanların olumsuz özelliklerini sergilemelerini önlemek için sıkı ve katı kurallarla, prosedürlerle yönetilmesi gerektiğini ileri süren teori ve yaklaşımların oluşmasında etkili olmuştur.

İnsan davranışını iyimser açıdan ele alan görüşler ise, insanların ortam sağlanması durumunda, iyi, etkili ve üretken olabileceğini ileri süren teori ve yaklaşımların doğmasında etkili olmuştur.